

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ

**ΕΝΙΑΙΕΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2005**

ΛΥΚΕΙΑΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ

Α΄ ΣΕΙΡΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΜΑΘΗΜΑ	:	ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΧΡΟΝΟΣ	:	2 ώρες
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	:	16 Ιουνίου 2005
ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ	:	7:45 π.μ.

ΤΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ 3 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄: Διδαγμένα κείμενα για μετάφραση.

Τα κείμενα δίνονται ελαφρά διασκευασμένα. (μονάδες 50)

- (α) Atilius Regulus, cum Poenos in Africa funderet, ad senatum scripsit a mercenario suo desertum esse rus; id senatui publice curari placuit, quoniam Regulus aberat. Scipionis filiae ex aerario dotem acceperunt, quia nihil illis reliquerat pater. Aequum erat populum Romanum tributum Scipioni conferre, cum a Carthagine semper tributum ipse exigere. O felices viros puellarum, quibus populus Romanus loco soceri fuit!

(Λατινικά Λυκείου, Μάθημα XXXV)

- (β) Nonnulli sunt in hoc ordine, qui ea, quae imminet, non videant; qui coniurationem nascentem non credendo confirmaverunt et spem Catilinae aluerunt; quorum auctoritatem secuti multi, improbi et imperiti, si in hunc animadvertissem, crudeliter et regie id factum esse dicerent. Nunc intellego, si iste in Manliana castra pervenerit, quo intendit, neminem tam stultum fore, qui non videat coniurationem esse factam, neminem tam imperitum, qui non fateatur.

(Λατινικά Λυκείου, Μάθημα XLII)

ΜΕΡΟΣ Β΄: Παρατηρήσεις

1. (α) Να μεταφέρετε την πιο κάτω πρόταση στον αντίθετο αριθμό:

Qui coniurationem nascentem non credendo confirmaverunt.

(μονάδες 3)

- (β) Να γράψετε τη γενική, τη δοτική και την αφαιρετική ενικού των πιο κάτω αντωνυμιών στο ίδιο γένος:

- ipse
- hunc

(μονάδες 3)

- (γ) Να γράψετε την ονομαστική και γενική ενικού των πιο κάτω ουσιαστικών:

- dotem
- viros
- ordine

(μονάδες 3)

- (δ) Να τρέψετε τους πιο κάτω τύπους του ρήματος σύμφωνα με την οδηγία που υπάρχει δίπλα από τον καθένα (εκεί που χρειάζεται να λάβετε υπόψη το υποκείμενο):

- aberat: γ' πρόσωπο πληθυντικού οριστικής παρακειμένου.

./2..

- *acceperunt*: β' πρόσωπο ενικού προστακτικής ενεστώτα ενεργητικής και μέσης φωνής.
- *reliquerat*: β' πρόσωπο ενικού οριστικής και υποτακτικής μέλλοντα στη φωνή που βρίσκεται.
- *nascentem*: απαρέμφατο ενεστώτα και μέλλοντα.
- *conferre*: απαρέμφατο παρακειμένου στην ίδια φωνή.
- *factum esse*: απαρέμφατο ενεστώτα στην ίδια φωνή.

(μονάδες 5)

2. (α) Να γράψετε τους άλλους δύο βαθμούς του επιρρήματος *crudeliter*.

(μονάδα 1)

- (β) Να γράψετε τους άλλους δύο βαθμούς των επιθέτων στο ίδιο γένος, στον ίδιο αριθμό και στην ίδια πτώση:

- *felices* .
- *multi*
- *stultum*

(μονάδες 3)

3. (α) Να γράψετε τη δευτερεύουσα πρόταση που υπάρχει στην πιο κάτω περίοδο και να την αναγνωρίσετε (είδος, εισαγωγή, αιτιολόγηση εκφοράς, ακολουθία των χρόνων):

Atilius Regulus, cum Poenos in Africa funderet, ad senatum scripsit a mercenario suo desertum esse rus.

(μονάδες 2)

- (β) Να γράψετε το είδος της πιο κάτω δευτερεύουσας πρότασης, να αιτιολογήσετε την εκφορά της και να τη μετατρέψετε έτσι που να δηλώνει υποκειμενικότητα και το προτερόχρονο στο παρελθόν (με ρήμα εξάρτησης το ίδιο):

quia nihil illis reliquerat pater.

(μονάδες 3)

- (γ) Να αναγνωρίσετε το είδος του πιο κάτω υποθετικού λόγου (υπόθεση, απόδοση, εκφορά, σημασία) και να τον μετατρέψετε έτσι που να εκφράζει ανοικτή υπόθεση στο παρόν:

si in hunc animadvertissem, crudeliter id factum esse dicerent.

(μονάδες 3)

- (δ) Να δικαιολογήσετε το είδος και την εκφορά της πιο κάτω δευτερεύουσας πρότασης:

qui non videat coniurationem esse factam.

(μονάδες 2)

4. (α) Να μεταφέρετε την πιο κάτω φράση του κειμένου σε παθητική σύνταξη:

nihil illis reliquerat pater.

(μονάδες 2)

(β) Να αναγνωρίσετε συντακτικώς τις πιο κάτω λέξεις ή φράσεις (είναι υπογραμμισμένες στα κείμενα):

- rus
- illis
- conferre
- credendo
- in castra
- stultum

(μονάδες 5)

5. Να μεταφράσετε στα Ελληνικά το πιο κάτω κείμενο:

Hannibal, Scipioni interroganti quem ille crederet fuisse maximum imperatorem, respondit Alexandrum maximum esse sibi videri, quod multos exercitus fudisset.

Hannibal, -lis = Αννίβας

Alexander, -dri = Αλέξανδρος

(μονάδες 10)

6. Να μεταφέρετε στα Λατινικά το πιο κάτω κείμενο:

Όταν κάποια γυναίκα έδειχνε στη φίλη της τα κοσμήματά της, τα οποία ήταν μεγάλης αξίας, εκείνη παρουσιάζοντας σ' αυτή τα παιδιά της είπε: «Αυτά είναι τα δικά μου κοσμήματα».

κόσμημα, στολίδι = ornamentum, -i

(μονάδες 5)

----- ΤΕΛΟΣ -----